

Beleidsregel boete werknemer 2010

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen,

Gelet op artikel 27a van de Werkloosheidswet, artikel 45a van de Ziektewet, artikel 29a van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, artikel 48 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, artikelen 2:69 en 3:40 Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten, artikel 91 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, de artikelen 3:16 en 3:27 van de Wet arbeid en zorg, artikel 14a van de Toeslagenwet en het Boetebesluit socialezekerheidswetten;

Besluit:

Artikel 1. Definities

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *WW*: Werkloosheidswet;
- b. *ZW*: Ziektewet;
- c. *WAO*: Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering;
- d. *WAZ*: Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen;
- e. *Wajong*: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten;
- f. *Wet WIA*: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen;
- g. *Wazo*: Wet arbeid en zorg;
- h. *TW*: Toeslagenwet;
- i. *UWV*: Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen;
- j. *basis boetebedrag*: het boetebedrag vastgesteld volgens artikel 2 van het Boetebesluit socialezekerheidswetten;
- k. *afstemming*: de verplichting om in elk individueel geval het boetebedrag vast te stellen in evenredigheid tot de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden waarin de belanghebbende verkeert, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van het Boetebesluit socialezekerheidswetten;
- l. *inlichtingenverplichting*: de verplichting, genoemd in artikel 25 van de WW, de artikelen 31, eerste lid, en 49 van de ZW, artikel 80 van de WAO, artikel 70 van de WAZ, artikel 62 van de Wajong, artikel 27, eerste lid, van de Wet WIA en artikel 12 van de TW;
- m. *boete*: de boete, genoemd in artikel 27a, eerste lid van de WW, artikel 45a, eerste lid, van de ZW, artikel 29a, eerste lid, van de WAO, artikel 48, eerste lid, van de WAZ, artikel 40, eerste lid, van de Wajong, artikel 91, eerste lid, van de Wet WIA en artikel 14a, eerste lid, van de TW;
- n. *waarschuwing*: de waarschuwing, genoemd in artikel 27a, derde lid, van de WW, artikel 45a, derde lid, van de ZW, artikel 29a, derde lid, van de WAO, artikel 48, derde lid, van de WAZ, artikel 40, derde lid, van de Wajong, artikel 91, derde lid, van de Wet WIA en artikel 14a, derde lid, van de TW.

Artikel 2. Afstemming

Bij de verhoging of verlaging van de boete, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van het Boetebesluit socialezekerheidswetten, hanteert het UWV dit besluit.

Artikel 3. Samenloop

Indien de inlichtingenverplichting gelijktijdig met betrekking tot twee of meer van de in de aanhef genoemde wetten is overtreden, worden de benadelingsbedragen samengeteld en wordt het basis boetebedrag vastgesteld op 10% van dit bedrag.

Artikel 4. Recidive

Indien aan de belanghebbende schriftelijk is bekend gemaakt dat een boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en dezelfde persoon binnen 5 jaren na de dag van bekendmaking opnieuw de inlichtingenverplichting overtreedt, wordt het basisboetebedrag met 50% verhoogd.

Artikel 5. Verhoogde verwijtbaarheid

1. Het basis boetebedrag wordt met 50% verhoogd, indien sprake is van verhoogde verwijtbaarheid.
2. Van verhoogde verwijtbaarheid is in ieder geval sprake indien:

- a. de belanghebbende, zonder daarvan mededeling te doen, tenminste nagenoeg twee jaar onafgebroken inkomsten uit arbeid heeft genoten en in de betreffende periode tenminste twee maal door het UWV is gevraagd om de juiste en volledige informatie te verstrekken;
- b. de overtreding heeft plaatsgevonden in een zogenaamde fraudeconstructie, waarin de belanghebbende gezamenlijk met anderen geen, onvolledige of onjuiste informatie heeft verstrekt met de bedoeling het UWV te benadelen.

Artikel 6. Verminderde verwijtbaarheid

1. Het basis boetebedrag wordt met 50% verlaagd indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid.
2. Van verminderde verwijtbaarheid is in ieder geval sprake indien:
 - a. de overtreding, gelet op de geestelijke toestand van de belanghebbende, hem niet volledig valt aan te rekenen;
 - b. de belanghebbende de inlichtingenverplichting heeft overtreden, maar uit eigen beweging alsnog de juiste informatie verstrekt, voordat het UWV de overtreding constateert.

Artikel 7. Geen verwijtbaarheid

Indien loonsverhogingen die een rechtstreeks gevolg zijn van een collectieve afspraak in het bedrijf of de bedrijfstak, niet of niet tijdig worden doorgegeven, wordt de overtreding van de spontane inlichtingenverplichting, genoemd in artikel 80 WAO, artikel 70 WAZ of artikel 62 Wajong, niet verwijtbaar geacht.

Artikel 8. Verlaging wegens financiële omstandigheden

1. De boete, die met inachtneming van de voorgaande artikelen is vastgesteld, wordt verlaagd, indien de belanghebbende voldoende aannemelijk maakt dat, gelet op de financiële omstandigheden waarin hij verkeert, de boete niet binnen twaalf maanden na oplegging kan zijn voldaan, rekening houdend met het eventuele vermogen en de aflossingscapaciteit van de belanghebbende.
2. In afwijking van het eerste lid geldt een termijn van achttien maanden indien artikel 4 of 5 van toepassing is.

Artikel 9. Spontane inlichtingenverplichting

1. De spontane inlichtingenverplichting, genoemd in artikel 25 van de WW, artikel 49 van de ZW, artikel 80 van de WAO, artikel 70, eerste lid, van de WAZ, artikel 62, eerste lid, van de Wajong, artikel 27, eerste lid, van de Wet WIA en artikel 12 van de TW moet onmiddellijk worden nagekomen.
2. Onder 'onmiddellijk' als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan: op het moment dat het te melden feit of omstandigheid zich voordoet of bekend is geworden of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn aan de belanghebbende.

Artikel 10. Minimale boete

De boete bedraagt minimaal de helft van het basisbedrag dat genoemd is in het Boetebesluit socialezekerheidswetten.

Artikel 11. Waarschuwing

Indien de inlichtingenverplichting opzettelijk is overtreden wordt niet volstaan met het geven van een waarschuwing.

Artikel 12. Intrekking Besluit

De Beleidsregel boete werknemer wordt ingetrokken.

Artikel 13. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Artikel 14. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Beleidsregel boete werknemer 2010.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Amsterdam, 15 december 2009

*Voorzitter Raad van Bestuur UWV,
J.M. Linthorst.*

TOELICHTING

Aanleiding

Deze beleidsregel stelt het beleid vast bij de oplegging van een boete als bedoeld in artikel 1 sub p van het Boetebesluit socialezekerheidswetten. De werkgeversboete ZW/WAO, genoemd in artikel 1 sub q van het Boetebesluit socialezekerheidswetten blijft buiten beschouwing.

Afzien van boete

In de materiewetten is opgenomen dat, indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, geen boete wordt opgelegd. Wegens een dringende reden kan van het opleggen van een boete worden afgezien.

Strafrechtelijke afdoening

Als van de overtreding van de inlichtingenverplichting aangifte wordt gedaan bij de Officier van Justitie en over strafrechtelijke vervolging moet worden beslist, is deze beleidsregel niet van toepassing. De criteria voor een strafrechtelijke afdoening zijn neergelegd in de Aanwijzing sociale zekerheidsfraude (Stcrt. 23 december 2008, nr. 2373). Als uitgangspunt geldt daarbij dat wanneer het benadelingsbedrag meer bedraagt dan € 10.000,-, aangifte wordt gedaan bij de Officier van Justitie. Als het benadelingsbedrag tussen € 10.000 en € 35.000 ligt en de oorzaak in witte fraude is gelegen, wordt geen aangifte gedaan, maar volgt bestuursrechtelijke afdoening. De aangiftegrens van € 10.000,- geldt niet indien sprake is van recidive. In de Aanwijzing sociale zekerheidsfraude is hieromtrent opgenomen: 'Wanneer een bepaalde persoon zich binnen een periode van vijf jaar voor de tweede maal heeft schuldig gemaakt aan sociale zekerheidsfraude, kan een strafrechtelijk onderzoek ingesteld, procesverbaal opgemaakt en strafrechtelijk vervolgd worden. In deze gevallen is de datum van de 1^e sanctionering startpunt voor de termijn van vijf jaren en moet(en) de gepleegde gesanctioneerde overtreding(en) aantoonbaar zijn, en in het proces-verbaal worden weergegeven en dienen beide nadeelbedragen – bij elkaar opgeteld – ten minste € 10.000,- te bedragen.'

Benadelingsbedrag

Het basisboetebedrag wordt in artikel 2 van het Boetebesluit sociale zekerheidswetten vastgesteld op 10% van het benadelingsbedrag. Het benadelingsbedrag, als bedoeld in artikel 1, sub s, van het Boetebesluit socialezekerheidswetten, is het bedrag dat ten gevolge van het niet voldoen aan de inlichtingenverplichting aan de belanghebbende ten onrechte werd betaald. Wanneer de belanghebbende heeft voldaan aan de inlichtingenverplichting en daarna het UWV de betalingen ongewijzigd voortzet, bestaat niet langer een causaal verband tussen de schending van de inlichtingenverplichting en de onverschuldigde betaling, zodat de onverschuldigde betaling vanaf dat moment niet meer wordt geteld in het benadelingsbedrag. De onverschuldigde betaling wordt wel teruggevorderd.

Artikel 1 sub s van het Boetebesluit socialezekerheidswetten bepaalt dat ook het op grond van afdeling 4.2 van de Wet WIA, hoofdstuk IIB van de WAO, artikel 52d van de ZW en hoofdstuk 2A van de Wajong aan de belanghebbende toegekende reïntegratie-instrument dat ten onrechte is verleend door het niet of niet-behoorlijk nakomen van de inlichtingenverplichting, onder de definitie van het benadelingsbedrag valt.

Voorts vallen de kosten verbonden aan het door de overtreding van de inlichtingenverplichting ten onrechte opgedragen werk in het kader van een experiment zoals genoemd in artikel 130 WW, ook onder het benadelingsbedrag.

Artikelsgewijs

Artikel 2

Artikel 3 van het Boetebesluit socialezekerheidswetten stelt een open norm bij de afstemming van de boete op de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden waarin de belanghebbende verkeert. Met deze beleidsregel wordt aangegeven welk beleid het UWV toepast bij de afweging van feiten en omstandigheden bij het vaststellen van de hoogte van de boete met als doel rechtsgelijkheid, rechtszekerheid en bestendigheid van de uitvoeringspraktijk.

Artikel 3

In de uitvoeringspraktijk kan het voorkomen dat de belanghebbende verschillende uitkeringen naast elkaar ontvangt en de inlichtingenverplichting van meerdere wetten overtreedt. In dit artikel wordt de wijze van de vaststelling van het basisboetebedrag geregeld. Hiermee wordt voorkomen dat in totaal een hogere boete zou worden opgelegd bij samenloop van meerdere uitkeringen.

Artikel 4

Bij de parlementaire behandeling van het Boetebesluit socialezekerheidswetten is aan de orde geweest dat een recidivebepaling in de tekst ontbreekt. Bij die gelegenheid heeft de Staatssecretaris medegedeeld dat de uitvoeringsorganen zelf voor de recidiveregeling kunnen zorgdragen. In dit artikel is omwille van de afstemming met de Aanwijzing sociale zekerheidsfraude de recidivetermijn gesteld op vijf jaar. Aanvang van de termijn is de datum van de beslissing tot oplegging van een eerdere boete of strafrechtelijke afdoening. Het einde van de termijn is de datum van de tweede overtreding of de aanvang van een doorlopende gedraging. Als de aanvang van een doorlopende gedraging binnen de 5-jaartermijn valt is immers binnen 5 jaar een nieuwe overtreding begaan. Er is sprake van recidive als de inlichtingenverplichting door dezelfde persoon opnieuw wordt geschonden. De inlichtingenverplichting wordt hierbij gezien als één verplichting: bij alle vormen van het geven van te late, onjuiste of het verzwijgen van informatie is sprake van recidive. Als bijvoorbeeld de eerste keer onjuiste informatie en de tweede keer te late informatie wordt gegeven, is dus wél sprake van recidive. Bij bepaling of er sprake is van recidive, maakt het niet uit onder welke wet die door UWV wordt uitgevoerd de overtreding van de inlichtingenverplichting, plaats vond. Een overtreding van de inlichtingenverplichting van bijvoorbeeld de WAO die binnen een periode van vijf jaar wordt gevolgd door een overtreding van de inlichtingenverplichting van de WW levert derhalve recidive op.

Artikel 5

In het Boetebesluit socialezekerheidswetten is in artikel 3 opgenomen dat het boetebedrag kan worden verhoogd bij verhoogde verwijtbaarheid. Bij de parlementaire behandeling is aangegeven dat dit in ernstige fraudesituaties aan de orde kan zijn. In artikel 5 zijn twee situaties beschreven waarbij van verhoogde verwijtbaarheid sprake is. De mogelijkheid bestaat om, als zich andere omstandigheden voordoen, ook verhoogde verwijtbaarheid aan te nemen. Het kan voorkomen dat zowel een verhoging wegens recidive als een verhoging wegens verhoogde verwijtbaarheid aan de orde is. Het boetebedrag wordt in die situatie vastgesteld op twee maal een verhoging van 50 % van het basisboetebedrag.

Artikel 6

Ofschoon gradaties in verwijtbaarheid zijn te onderscheiden, is gekozen voor één categorie verminderd verwijtbaar: een verlaging van het basis boetebedrag met 50%. Een nader onderscheid zou moeilijk uitvoerbaar zijn en kunnen leiden tot rechtsongelijkheid. In geval van de navolgende situaties is sprake van verminderde verwijtbaarheid. Indien de overtreding, gelet op de geestelijke toestand van de belanghebbende, hem niet volledig valt aan te rekenen. Daarbij kan gedacht worden aan problemen in de situatie thuis waardoor de belanghebbende onder ernstige psychische druk staat, zoals een ernstige ziekte of het overlijden van de partner of kinderen of de dreiging om het huis te worden uitgezet. Eveneens kan de geestelijke toestand van de belanghebbende zelf zodanig zijn dat de gedraging niet volledig kan worden toegerekend. In dit geval kan overleg met een verzekeringsarts aangewezen zijn.

Het tweede lid, sub b, bepaalt dat, als de belanghebbende uit eigen beweging alsnog de juiste informatie verstrekt voordat het UWV de overtreding constateert, sprake is van verminderde verwijtbaarheid. Hiermee wordt beoogd het alsnog normconforme gedrag te stimuleren en te belonen.

Artikel 7

Loonsverhogingen die een rechtstreeks gevolg zijn van een collectieve afspraak in een bedrijf of bedrijfstak hebben bij WAO-, WAZ- en Wajong-uitkeringen vaak dermate weinig wijziging in het inkomen tot gevolg, dat deze lang niet voor iedereen duidelijk te herkennen zijn als vallend onder de spontane inlichtingenverplichting. Het zou rechtsongelijkheid teweeg brengen indien ook in die nauwelijks kenbare gevallen de overtreding van de inlichtingenverplichting verwijtbaar zou worden geacht. Om die reden voert UWV het beleid geen verwijtbaarheid aan te nemen in slechts die gevallen waarin het om loonsverhogingen in het kader van een collectieve regeling betreft. Individuele loonswijzigingen blijven hier dus expliciet buiten. Overigens wordt in alle gevallen wel beoordeeld óf en in welke mate de verhoging tot aanpassing van de uitkering moet leiden. Dit wordt in de weinige gevallen waarin dit aan de orde is, geëffectueerd. Een mogelijke terugvordering wordt verrekend met later te betalen uitkering.

Artikel 8

Aangezien de bestuurlijke boete een financiële sanctie is, zullen de omstandigheden, als bedoeld in artikel 3 van het Boetebesluit socialezekerheidswetten, die tot verlaging nopen, de financiële situatie van de cliënt betreffen. Bij toepassing van artikel 7 wordt gedeeltelijk afgezien van oplegging van een

boete. Bij de toepassing van dit artikel rust de verplichting op de belanghebbende om inzicht te geven in zijn financiële situatie. Dit artikel werkt in samenhang met het Besluit betaling terugvordering en boete.

De wettelijke bepalingen geven tevens de mogelijkheid om op grond van een dringende reden geheel af te zien van een boete indien oplegging van een boete tot voor de belanghebbende onaanvaardbare sociale en financiële gevolgen zou leiden.

Artikel 9

De wettelijke mededelingsverplichting bepaalt dat 'onverwijld uit eigen beweging' aan de inlichtingenverplichting moet worden voldaan. Met artikel 9 wordt dit geconcretiseerd. Er dient onmiddellijk – dus meteen en zonder uitstel – aan de inlichtingenverplichting te worden voldaan.

Om aan deze bepaling te voldoen moet de bedoelde informatie binnen een termijn van één week bij UWV zijn gemeld. Is dit niet het geval dan kan een boete worden opgelegd wegens het overtreden van de mededelingsverplichting.

Het tweede lid bepaalt dat de termijn gaat lopen op het moment dat het te melden feit zich voordoet of bekend is geworden of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn aan de belanghebbende. Dit kan zijn de dag dat werkzaamheden worden aangevangen, gewijzigd of beëindigd. Bij een wijziging van het inkomen vangt de termijn aan op het moment dat deze wijziging bekend is geworden of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn. Als er een wijziging optreedt met betrekking tot het verkrijgen van een andere uitkering vangt de termijn aan op het moment dat dit bekend wordt gemaakt. Een verandering in de gezondheidstoestand wordt gemeld als het de belanghebbende redelijkerwijs duidelijk is dat de wijziging van invloed kan zijn op het recht op uitkering.

De spontane inlichtingenverplichting en de termijnen gelden tevens, voorzover van toepassing, voor de partner, de wettelijke vertegenwoordiger en de instelling aan welke de uitkering wordt betaald.

Artikel 11

Artikel 2 van het Boetebesluit socialezekerheidswetten stelt het basisboetebedrag op ten minste € 52. Dit bedrag kan verlaagd worden op basis van deze beleidsregel tot minimaal € 26, zodat nog een boete van enige omvang wordt opgelegd. Toepassing van dit besluit kan niet leiden tot het volledig afzien van een boete. Dat is alleen mogelijk bij het geheel ontbreken van de verwijtbaarheid of bij een dringende reden.

Artikel 12

Uit de wettelijke bepalingen (zie artikel 1 sub m) volgt in welke situatie het UWV kan afzien van het opleggen van een boete en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing. Als een overtreding van de inlichtingenverplichting heeft plaatsgevonden, maar geen benadelingsbedrag is veroorzaakt, kan het UWV volstaan met een schriftelijke waarschuwing als bedoeld in artikel 27a, derde lid, van de WW en vergelijkbare bepalingen, tenzij in de afgelopen 2 jaar een waarschuwing of boete is opgelegd. Als aan deze voorwaarden is voldaan maar de inlichtingenverplichting is opzettelijk overtreden, wordt echter niet volstaan met een waarschuwing maar wordt een boete opgelegd.

*Voorzitter Raad van Bestuur UWV,
J.M. Linthorst.*